

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii*, inițiată de domnii deputați neafiliați Andrei - Răzvan Lupu și Mihai - Laurențiu Polițeanu (**Bp. 286/2024, L. 409/2024**)

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 58 din *Legea nr.360/2023 privind sistemul public de pensii*, cu un nou alineat, respectiv alin. (4), care vizează reintroducerea mecanismului de reducere a vârstei standard de pensionare cu 2 ani, fără penalizări, pentru persoanele care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele afectate de poluare remanentă, așa cum este reglementat prin *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*.

II. Observații

1. Menționăm că *Legea nr.360/2023 privind sistemul public de pensii*, care va intra în vigoare începând cu data de 1 septembrie 2024, reprezintă forma actului normativ agreat cu serviciile tehnice ale Comisiei Europene.

Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare

și reziliență reglementează, la art. 24 alin.(3), *principiul ireversibilității reformelor*, după cum urmează:

„(3) Comisia evaluează, cu titlu preliminar, fără întârzieri nejustificate, în termen de cel mult două luni de la primirea cererii, dacă au fost atinse în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului menționată la articolul 20 alineatul (1). Atingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor presupune că măsurile legate de jaloanele și țintele care anterior au fost atinse în mod satisfăcător nu au fost revocate de statul membru în cauză. În scopul evaluării, se iau în considerare și acordurile de tip operațional menționate la articolul 20 alineatul (6).”

De asemenea, art. 6 alin. (4) din Acordul de Finanțare semnat între România și Comisia Europeană prevede verificarea, la fiecare cerere de plată, a faptului că măsurile îndeplinite anterior nu au fost revocate, inclusiv solicitarea de informații suplimentare și verificări ad-hoc la fața locului.

Astfel, statul membru trebuie să confirme, la depunerea fiecărei cereri de plată, faptul că țintele și jaloanele îndeplinite anterior nu au fost revocate, aceasta fiind o condiție pentru depunerea cererilor de plată pentru mecanismul de redresare și reziliență, în conformitate cu Anexa II la Acordul de Finanțare.

Acest *principiu al ireversibilității reformelor* a fost de asemenea preluat la nivelul legislației naționale, prin art. 5 alin. (2) lit. (b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență*.

În concluzie, orice modificare adusă actelor normative care au făcut obiectul unor jaloane din *Planul Național de Redresare și Reziliență* care au fost evaluate pozitiv de Comisia Europeană, duce la încălcarea *principiului ireversibilității reformelor*, respectiv a art. 24 din *Regulamentul (UE) 2021/241*, precum și a prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.124/2021*, conform celor prezentate mai sus.

Prin urmare, considerăm că la acest moment, modificarea propusă duce la încălcarea art. 24 din *Regulamentul (UE) 2021 /241*.

2. Precizăm că legea este acel act normativ ce emană de la Parlament, care stabilește norme juridice generale și impersonale. În acest context, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa¹, a reținut că: *„actul juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală”*. *„Prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia (...) ea fiind concepută pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei”*.

Însă, în ceea ce privește măsurile propuse prin inițiativa legislativă, precizăm că reglementarea propusă se adresează doar acelor persoane care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele afectate de poluarea remanentă din cauza extracției, preparării și arderii cărbunelui sau a șisturilor bituminoase, a extracției și preparării minereurilor de uraniu, a extracției și prelucrării minereurilor feroase și neferoase cu conținut de praf sau de emisii de gaze cu efect de seră, de amoniac și derivate, de cupru, plumb, sulf, azot, fosfor, cadmiu, arseniu, zinc, mangan, fluor, clor, feldspat și siliciu ori de radiații din minereuri radioactive, hidrogen sulfurat, crom trivalent, crom hexavalent, cianuri, de pulberi metalice și/sau de cocs metalurgic, a prelucrării țițeiului sulfuros, desulfurării benzinei, a țițeiului parafinos și neparafinos, a distilării țițeiului în vederea producerii păcurii și a uleiurilor.

Conform jurisprudenței² constante a Curții Constituționale, *„deosebirea de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional”*. Așadar, Curtea a reținut că nesocotirea *principiului egalității în drepturi* are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului. În acest sens, Curtea a constatat că, potrivit jurisprudenței

¹ A se vedea Decizia nr. 600 din 9 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.060 din 26 noiembrie 2005, Decizia nr. 970 din 31 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 22 noiembrie 2007, Decizia nr. 494 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 decembrie 2013, sau Decizia nr. 574 din 16 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 8 decembrie 2014, paragraful 21 Decizia nr. 777 data de 28 noiembrie 2017 publicată în Monitorul Oficial al României din 20 decembrie 2017

² A se vedea cu titlu exemplificativ Decizia nr. 86/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, Decizia nr. 476/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 11 iulie 2006, Decizia nr. 573/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011, Decizia nr. 366/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014.

sale³ „discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept⁴ iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului. ”

Așadar, pentru respectarea art. 16 alin.(1) din *Constituția României, republicată*, era necesară fie includerea în cuprinsul inițiativei legislative a tuturor persoanelor de pe teritoriul României care întrunesc condițiile avute în vedere de inițiatorii demersului legislativ, fie completarea *Expunerii de motive* cu precizări suplimentare bazate pe buletine sau determinări de noxe profesionale, eliberate de laboratoarele abilitate, care să ateste depășirea valorilor-limită sau documente ce atestă prezența unor agenți chimici foarte periculoși sau agenți biologici care nu au prevăzută limita admisibilă astfel încât, să se justifice tratamentul preferențial doar pentru locuitorii din localitățile prevăzute la art. 1 din inițiativa legislativă.

În acest context, precizăm că acordarea în continuare a unor beneficii reglementate de *Legea nr.263/2010*, ar crea un precedent pentru menținerea condițiilor mai avantajoase de pensionare pentru alte categorii de beneficiari și ar conduce la menținerea unor inechități pe care inițiatorul le-a eliminat prin noua lege a pensiilor.

3. De asemenea, titlul inițiativei legislative propuse, în conformitate cu prevederile art. 41 din *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, ar fi trebuit să se refere doar la completarea art. 58 din *Legea nr.360/2023*, având în vedere faptul că intervențiile normative nu privesc și alte dispoziții din cuprinsul legii ante-menționate.

4. Apreciem că aplicarea prevederilor inițiativei legislative conduce la un impact negativ asupra bugetului general consolidat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

³ A se vedea, în acest sens, Decizia nr. 685/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 11 iulie 2012, Decizia nr. 164/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 23 mai 2013, sau Decizia nr. 681 /2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 8 decembrie 2014.

⁴ Decizia Curtii Constitutionale nr. 62/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 25 februarie 1994.

Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,
Ion-Mareel CIOLACU
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului